

DECIZIE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de Societatea Comercială „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Harea, reprezentat de avocatul Angela Popil împotriva Societății Comerciale „Stilconstruct” SRL cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Societatea Comercială „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză

constată:

La 25 ianuarie 2016, Vitalie Harea, reprezentat de avocatul Angela Popil a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Stilconstruct” SRL cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 25 martie 2013, între el și SC „Stilconstruct” SRL a fost încheiat contractul nr. 1382 privind investirea capitalului privat în construcția spațiului locativ.

Indică că în conformitate cu prevederile pct. 1.2 al contractului, SC „Stilconstruct” SRL s-a angajat să construiască un apartament cu suprafața totală de 48,5 m.p. din contul investitorului.

Menționează că odată cu emiterea certificatului din 06 ianuarie 2015, de OCT Chișinău s-a constatat că suprafața totală a apartamentului nr. 370 situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Unirii, 20/2, cu nr. cadastral 3153216.746.01.370 este de 42,5 m², deși conform contractului nr. 1382 din 25 martie 2013 cu privire la investirea capitalului în construcția spațiului locativ, dânsul a achitat în contul SC „Stilconstruct” SRL suma de 18000 euro, corespunzător suprafeței de 48,5 m².

Relevă că la darea în exploatare a blocului locativ și înregistrarea dreptului de proprietate, s-a constatat că apartamentul respectiv are o suprafață totală mai mică de 48,5 m².

Consideră că în conformitate cu prevederile contractuale și obligațiile asumate, SC „Stilconstruct” SRL urmează să-i restituie suma de 2226 euro, ce constituie contravaloarea suprafeței care nu se regăsește în suprafața totală a bunului imobil, conform pct. 4.2 lit. b) din contractul nr. 1382 din 25 martie 2013 cu privire la investirea capitalului în construcția spațiului.

Remarcă că la 02 septembrie 2015, în adresa pârâtului a fost remisă reclamația nr. 351/15, prin care s-a solicitat restituirea sumei indicate în termen de 7 zile lucrătoare de la data recepționării, însă care a rămas fără răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 5, 7, 26, 39, 75, 80, 81, 90 lit. i), 94 alin. (1), 86 alin. (1), 166 și 167 CPC, art. 617, 618, 619, 624 Cod civil.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la SC „Stilconstruct” SRL în beneficiul său a sumei de 2226 euro, dobânzii de întârziere în mărime de 236,38 euro și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 septembrie 2016, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat de la SC „Stilconstruct” SRL în beneficiul lui Vitalie Harea datoria în mărime de 2226 euro, dobânda de întârziere în sumă de 236,38 euro și cheltuielile de judecată în mărime de 5146,5 lei.

La 26 octombrie 2016, SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 septembrie 2016, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea formulată de Vitalie Harea să fie respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivată depusă de SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză, s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivată și dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 1234,87 lei în termen de până la data de 02 februarie 2017, ora 11:30, fiindu-i explicat și faptul că în cazul în care nu se va conforma indicațiilor instanței de apel, cererea de apel nu se va considera ca fiind depusă și împreună cu toate actele va fi restituită.

Totodată, pentru data de 02 februarie 2017 ora 11:30, a fost stabilită ședința de înfățișare a părților în care se va soluționa chestiunea cu privire la primirea în procedură sau restituirea cererii de apel.

La 02 februarie 2017, în cadrul ședinței de înfățișare, în legătură că nu a fost probată înștiințarea legală a reprezentantului apelantului, instanța de apel, prin încheierea protocolară, a prelungit termenul de prezentare a cererii de apel motivată și dovezii achitării taxei de stat până la 23 februarie 2017, iar ședința de soluționare a chestiunii cu privire la primirea în procedură a cererii de apel a fost stabilită pentru data de 16 martie 2017.

La 15 martie 2017, SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză a depus cerere de apel motivată și cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, a fost respins demersul SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și a fost restituită cererea de apel declarată de SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză în legătură cu faptul că nu au fost înlăturate neajunsurile în termenul stabilit.

La 29 martie 2017, SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată și contrară principiilor de înfăptuire a justiției, emisă cu interpretarea eronată a legii, ce a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale SC „Stilconstruct” SRL.

Menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea contestată cu încălcarea dispozițiilor generale, principiilor fundamentale ale dreptului procedural civil și normelor privind pregătirea pricinii pentru dezbateri judiciare.

La fel, indică că instanța, la restituirea apelului, a încălcat principiile nemijlocirii în dezbaterile judiciare, contradictorialității și disponibilității.

Sușține că despre ședința din 16 martie 2017, a aflat de pe pagina Web a Curții de Apel Chișinău, iar citația și încheierea instanței de apel din 05 decembrie 2016, au fost recepționate recent.

Totodată, remarcă că instanța de apel a acordat puțin termen pentru lichidarea neajunsurilor, prin urmare a îngreunat dreptul SC „Stilconstruct” SRL la acces liber la justiție, dreptul la folosirea căilor de atac și dreptul la un recurs efectiv.

Relevă că în legătură cu respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, instanța de apel era obligată să-i acorde termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat, pentru a nu îngreunati dreptul la un recurs efectiv.

În plus consideră că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat, deoarece SC „Stilconstruct” SRL la moment este în imposibilitate de a achita taxa de stat și în acest sens fiind prezentate probe, care demonstrează acest fapt.

Referindu-se la prevederile art. 5 alin. (1), (2), 15, 85 alin. (4), pct. 9 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2013, afirmă că nu i-a fost acordată posibilitatea de a-și exercita drepturile fundamentale.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză a declarat recurs împotriva încheierii din 16 martie 2017, la 29 martie 2017.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului

și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele pricinii, se constată că la 26 octombrie 2016, SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 29 septembrie 2016.

Prin încheierea din 05 decembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivate declarată de SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză, fiind obligat apelantul să prezinte cerere de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 1234,87 lei până la data de 02 februarie 2017, ora 11:30.

Totodată, apelantul a fost preîntâmpinat despre restituirea cererii de apel în cazul neînlăturării neajunsurilor. Iar, ședința de înfățișare a părților în care se va soluționa chestiunea privind primirea pe rol sau restituirea cererii de apel a fost stabilită pentru data de 02 februarie 2017, ora 11:30.

Actele pricinii mai atestă că la 02 februarie 2017, în cadrul ședinței de înfățișare, în legătură cu faptul că nu a fost probată înștiințarea legală a reprezentantului apelantului cu privire la necesitatea înlăturării neajunsurilor cererii de apel, instanța de apel, prin încheierea protocolară a prelungit termenul de prezentare a cererii de apel motivată și dovezii achitării taxei de stat până la 23 februarie 2017, iar ședința de soluționare a chestiunii cu privire la primirea în procedură a cererii de apel a fost amânată pentru data de 16 martie 2017.

La 15 martie 2017, SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză a depus cerere de apel motivată și cerere prin care a solicitat scutirea SC „Stilconstruct” SRL de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Urmare, la 16 martie 2017, Curtea de Apel Chișinău a respins demersul SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și a dispus restituirea cererii de apel declarată de SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză.

Colegiul civil, comercial se de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, colaborând circumstanțele speței cu probele anexate la dosar, va reține ca întemeiată soluția instanței de apel, prin care a fost respinsă cererea

SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brînză cu privire la scutirea apelantului de la plata taxei de stat la depunerea cereri de apel.

În acest sens, instanța de recurs va reitera prevederile art. 84 CPC RM, care stabilește că se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Iar, potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Raportând la caz aceste prevederi legale, se constată că SC „Stilconstruct” SRL nu a prezentat probe suficiente în vederea determinării situației materiale reale a SC „Stilconstruct” SRL și imposibilității achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Or, probele prezentate de către SC „Stilconstruct” SRL în acest sens, și anume încheierea privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii din 05 ianuarie 2015, emisă de executorului judecătoresc Tatiana Catan (f. d. 79), nota informativă cu privire la faptul că SC „Stilconstruct” SRL deține conturi în diverse bănci, dar care nu sunt funcționale (f. d. 80), precum și certificatul din 30 octombrie 2015, eliberat de BC „Moldindconbank” SA, prin care se confirmă aplicarea sechestrului pe contul curent nr. 2251809438 (f. d. 81), nu demonstrează faptul că SC „Stilconstruct” SRL nu ar dispune și de alte surse de venit și că societatea nu deține bunuri imobile și mobile.

În acest context, instanța de recurs va reitera și faptul că Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder vs the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs the United Kingdom*, 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 § 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (cauza *Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa.

În același timp, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reieșind din circumstanțele speței consideră neîntemeiată concluzia instanței de recurs cu privire la restituirea cererii de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Astfel, Colegiul remarcă că odată ce a fost respinsă cererea apelantului SC „Stilconstruct” SRL cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, instanța de apel urma să acorde apelantului un termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat, or, taxa de stat nu a fost achitată în legitima speranță că cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, depusă, de altfel, pentru prima dată, poate fi admisă.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul declarat de SC „Stilconstruct” SRL urmează a fi admis, cu casarea parțială a încheierii recurate, și anume în partea prin care a fost restituită cererea de apel declarată de SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză în legătură cu faptul că nu au fost înlăturate neajunsurile în termenul stabilit și remiterea cauzei la rejudecare de la faza primirii cererii de apel.

În rest încheierea contestată se menține.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vitalie Harea, reprezentat de avocatul Angela Popil împotriva Societății Comerciale „Stilconstruct” SRL cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, și anume în partea prin care a fost restituită cererea de apel declarată de SC „Stilconstruct” SRL, reprezentată de avocatul Victor Brânză în legătură cu faptul că nu au fost înlăturate neajunsurile în termenul stabilit, cu remiterea cauzei la rejudecare de la faza primirii cererii de apel.

În rest, încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2017, se menține.

Decizia în partea în care a fost menținută este irevocabilă, iar în partea remiterii cauzei la rejudecare nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță